

A településközi együttműködések fejlesztése

- Az ellátó-rendszert ésszerűen kell kialakítani és működtetni, figyelembe véve a környező települések kapacitásait és igényeit.
- A pályázati rendszerben a területfejlesztési támogatások minél hatékonyabb megszerzése érdekében térségi szemlélet megjelenítése.
- Közös lépések a térség turisztikai képességének növelése érdekében.

CÉLOK ÉS PROGRAMOK

A települési környezet minőségének javítása

- El kell készíteni az önkormányzat környezetvédelmi programját.
- Szükséges az állattartási rendelet megalkotása.
- Az ivóvízbázis védelmét biztosítani kell.
- Meg kell oldani a korszerű szennyvízelhelyezést és a vezetékes gázellátást.
- Jó karba kell helyezni a leszűkült medrű, feliszapolódott vízfolyásszakaszokat.
- Közigazgatási területe nitrátérzékeny területen helyezkedik el, itt a jó mezőgazdasági gyakorlat szabályait be kell tartani.
- A település belterületén átmenő teherforgalom csökkentése.

A természeti és táji értékek védelme

- Korlátozott mezőgazdasági tevékenység elősegítése az ökológiailag érzékeny területeken.
- A gyepes területek és az egyedi tájértékek védelme.

Az épített örökség védelme

- Helyi védelem alá kell helyezni a település hagyományos építészetének még fellelhető emlékeit.

A település népességmegtartó erejének javítása

- Új lakóterületek kialakítása.
- Megengedhető környezetterhelést eredményező új munkahelyek létesítése.

A megközelíthetőség javítása

- Szorgalmazni kell a Kánba vezető út megépítése.
- Támogatni kell regionális és kistérségi kerékpárút megépítését.
- Szorgalmazni kell a tömegközlekedés javítását.

JÖVŐKÉP

Hetvehely hosszútávú célja, hogy

- Lakosainak egészséges, a kor színvonalának megfelelő, a hagyományokat tiszteletben tartó, esztétikus lakókörülményeket, az idelátogató turisták számára jó minőségű üdülési feltételeket nyújtson.
- A fenntartható fejlődés elvének megfelelően a település belső adottságait a lehető legteljesebb mértékben használja ki, és fel tudjon készülni a külső hatásokból eredő veszélyekre.
- Vegye figyelembe az országos és megyei szinten kidolgozott fejlesztési elképzeléseket saját fejlesztési programjai kialakításakor.
- Partneri viszonyban a térség más településeivel együttműködve alakítsa ki fejlesztési terveit, programjait, ezzel is növelve saját esélyeit a pályázati rendszerben folytatott versengésben.
- A település jelenlegi nagyságát, lélekszámát középtávon megőrizze.
- A természeti és épített környezet fellelhető vagy helyreállítható értékeit az utókor számára átörökítse.
- Támogassa a helyi munkahelyteremtést célzó kezdeményezéseket.

A jövőkép megvalósításához számos célt és programot kell megvalósítani, éppen ezért ezekre alapozva kell Hetvehely vezetésének jövőbeni döntéseit meghoznia.

A TELEPÜLÉS BELSŐ ADOTTSÁGAI	
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Különleges szépségű táj ▪ Tiszta levegő, csendes környezet ▪ Épített környezete többnyire még a hagyományos formavilágot tükrözi ▪ Jó adottságai vannak az üdüléshez, turizmus-hoz ▪ Az alapfokú ellátás helyben biztosított ▪ Vannak ökológiai regenerációra alkalmas területek ▪ A vasúton jól elérhető városok segítenek a munkahelyi és közép fokú intézmény-ellátásban 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ivóvízbázis szennyeződésre érzékeny ▪ A lakónépesség előregedő korstruktúrája ▪ A lakásállomány folyamatosan öregszik ▪ A termőtalajok közepes, illetve gyenge minőségűek és nitrátérzékenyek ▪ Vezetékes gázellátással és szennyvízelvezetéssel nem rendelkezik ▪ A mobil vételi lehetőségek rosszak ▪ Az úthálózat általános felújításra vár ▪ Területe felszínmozgásra és erózióra érzékeny
A TELEPÜLÉST ÉRŐ KÜLSŐ HATÁSOKBÓL EREDŐ	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A vadászturizmus és falusi turizmus lehetőségei adottak ▪ A gyorsforgalmi utak megépülésével enyhén javuló megközelíthetőség ▪ A kerékpárút hálózat kiépülése ▪ A környező településekkel való aktív kapcsolattartás ▪ Az alapellátó és az infrastrukturális háttér fejlesztése ▪ A zártkertek rekreációs funkciója ▪ Mezőgazdasági termékfeldolgozó ipar letelepítése ▪ Lakóterület bővítés ▪ Kán településrész jobb elérhetősége ▪ Kánban az idegenforgalom jobb kiszolgálása érdekében a szolgáltatási színvonal emelése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A hagyományos épített környezet eltűnése ▪ Növekvő munkanélküliség ▪ Az alacsonyabb társadalmi státuszú réteg növekedése ▪ A szennyvízközmű hiánya környezeti veszélyforrás ▪ Jelentős környezeti terheléssel járó bányászati tevékenységek ▪ A település belterületét érintő nagymértékű teherforgalom

megnövekedett gépjárműállományt a közúthálózatnak fogadni kell tudnia. A párhuzamosan növekvő parkolási igényt a közintézményeknek és a magáningatlanoknak ki kell tudni elégíteni.

Az informatikai rendszereket az infrastruktúra alaphálózat részének kell tekinteni. Középtávon számolni kell az informatikai fejlesztések igényével, a lakossági és oktatási célú felhasználók számának növekedésével. Ez növeli az ingázás nélküli munkalehetőségeket.

A szabadidős tevékenységek iránti igény folyamatosan nő, ezzel párhuzamosan felértékelődnek az épített és a természeti környezet helyi sajátosságai.

A lakóhellyel kapcsolatos elvárások kiegészülnek a szolgáltatások megfelelő színvonalával és az igényes települési környezettel.

Önkormányzati, tulajdonosi szándékok

Megoldásra vár a szennyvízkezelés, amit térségi összefogással valósítanak meg.

A településen a patakmedrek rendezése és a belvízhelyzet javítása elengedhetetlen.

Egy kistérségi jelentőségű kerékpárút Hetvehely érintésével halad Szentlőrincig.

A településen megjelenik külföldiek, városi és alföldi népek részéről ház vásárlási, vagy építési igény nyaraló céljára.

A település vezetése elkötelezte magát a hagyományos épített környezetük védelme mellett, így a jelentős értéket képviselő épületállományuk, településszerkezetük megőrizhető a jövő generációk számára.

Hetvehelyen a fő fejlesztési irányt a természeti környezetre és a falusi romantikára alapozott idegenforgalomban látja. A bükkösi kőbányára települő cementgyár a hetvehelyieknek is adna megélhetést. A termeléssel összefüggő teherforgalom kiszolgálására elkerülő utat kell építeni Hetvehelyen a Sós-tó rét mentén. A Horvát rétek mentén gyümölcsfeldolgozót szándékoznak létrehozni magánbefektetők. Kán jobb megközelíthetősége érdekében szilárd burkolatú utat kell építeni. Kán üdülőfaluként képzelhető el. A Kánba vezető út mentén új lakótelkek kialakítását határozta el a képviselő testület.

Kánban kempinget, fedett lovardát, lovaspályát, gyökérszénás szennyvíztelepet, látvány állatfarmot, 50 fős éttermet, valamint az egykor létező, de idővel lebontott lakóépületeket szeretnék az eredeti állapotukban újra felépíteni, így kb. 11 új házzal bővülne ez a településrész.

KORLÁTOK

A táj használatában a termelési és természetvédelmi igények kielégítésének hosszútávú egyensúlyára kell törekedni. Azokon a területeken, ahol termelési érdek előtérbe helyezését a jó termőhelyi adottságok indokolják és különös természetvédelmi érdek azt nem korlátozza, intenzív - korlátozatlan - mezőgazdasági termelés folytatható. Azokon a területeken, ahol a nem különösebben jó termőhely mellett jogos természeti érdekek is megjelennek, csak extenzív - korlátozott - gazdálkodás javasolható. A védelemre javasolt természeti területeken gazdálkodás csak a természetvédelem érdekének alárendelten jelenhet meg. A területhasználatok ilyen értelmű szabályozásával a tájszerkezet eredeti karakterét kell erősíteni.

A területen áthaladó közművezetékektől kötelezően megtartandó védőtávolságok és a számukra biztosítandó közműátvezetési szolgálat korlátozást jelent az érintett ingatlanokra nézve.

A nyilvántartásba vett régészeti lelőhelyeken az építési tevékenységek végzése előtt az illetékes Megyei Múzeumot értesíteni kell. Előfordulhat az is, hogy régészeti munkálatokat rendelnek el, melynek okán az építési tevékenység késleltethető.

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek területén minden az eddigi használattól eltérő hasznosításhoz, építkezéshez, földmunkához a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági hozzájárulása szükséges.

A sérülékeny helyi vízbázis környezetében az építési tevékenységek és a földhasználat korlátozását az illetékes vízügyi szakhatóság kimondhatja.

A felszínmozgásos és erózió érzékeny területeken építési korlátozásokat, illetve a földtani adottságokhoz való nagyfokú alkalmazkodást kell megkövetelni.

A JÖVŐT BEFOLYÁSOLÓ HATÁSOK ÉS TÖREKVÉSEK

Külső hatások

Az EU csatlakozás után várható, hogy a jelentős természeti, vagy táji értékkel és gyenge termőhelyi adottsággal rendelkező területek termelésből való kivonását, vagy az intenzív termelés extenzívra váltását támogatják.

A település viszonylagos elzártságából adódóan könnyebben megőrizhető a hagyományos épített és természeti környezete, mivel elkerülik azok a beruházások, fejlesztések, amelyek a jobb elérhetőséggel bíró településeknél végbemennek.

Az ország népesedési viszonyaira jellemző folyamatos fogyás és elöregedés mellett megfigyelhető a lakosság területi átrendeződése, a városi térségek és a nemzetközi közlekedési folyosók irányába történő vándorlása.

Számolni kell azzal, hogy a motorizáció fejlődése felgyorsul. Az 1000 lakosra jutó gépjárművek száma az elkövetkező 10-15 évben várhatóan megduplázódik. Ezt a

A településrendezési tervek készítésénél figyelembe kell venni azt, hogy az Országos Területrendezési Terv által meghatározott ökológiai hálózatok övezete beépítésre szánt területté nem minősíthető.

A természetvédelmi oltalomban részesülő területeken az erdők elsődleges rendeltetése védelmi kell legyen, melynek értelmében a körzeti erdőtervek is módosításra kerülnek.

A beépítés konfliktusai

A hagyományos falusi környezetben a kertvárosias, szabadonálló, széles, emeletes lakóépületek idegen elemként jelennek meg.

A vízfolyások környezetében épület csak költséges építéstechnológiával vagy jelentős terep- illetve vízrendezéssel valósítható meg. A morfológiai adottságokat a beépítések tervezésénél célszerű figyelembe venni.

Környezetvédelmi konfliktusok

A hetvehelyi vízbázis sérülékeny vízföldtani környezetben található, így a vízbázis védőterületén belül elhelyezkedő szennyezőforrások veszélyeztetik a vízbázist.

A bükkösi kőbányában létrehozni szándékozott cementmű környezeti terhelése a szomszédos települések levegőminőségét is nagymértékben befolyásolhatja.

A belterületen átmenő tehergépjárművek által keltett lég-, illetve zajterhelés a lakosság életkörülményeit jelentősen ronthatják, a közlekedésben balesetveszélyes helyzeteket eredményezhet.

ló legfontosabb vasútvonala. A térségben a Baranya Megyei Területrendezési Terv szerint több kistérségi kerékpárút is halad majd és az országos közutak nyomvonalát követik.

Az általános iskolai, óvodai ellátást több településnek is biztosítja. Az egészségügyi ellátást helyben elérhető. Az alapszintet meghaladó intézményi ellátást többségében Pécssett, Szentlőrincen és Szigetváron veszik igénybe.

A hetvehelyi körjegyzőséghez Okorvölgy, Szentkatalin, Kovácsszénája és Husztót tartozik.

A KSH kistérségi besorolásában a Pécsi kistérséghez tartozik, de az önszerveződő Zöldvölgy kistérségnek is tagja.

A török megszállás alatt jelentősen csökkent a lakosság száma. A felszabadító harcok után a környék más településein élők, illetve német telepesek népesítették be. A község népességsúcsa 1920-1930 közötti időszakban volt, amikor is a jelenlegi lakosságszám 2-szeresét tartották nyilván. Napjainkban falu népessége kicserélődik, a városokból kiköltöző értelmiségiek száma folyamatosan növekszik.

A történeti korokban a legeltető állattartás és az erdőgazdálkodás jelentette a fő megélhetési forrást. A település népességmegtartó ereje fokozatosan megszűnt az 1980-as évekre, a lakosság elvándorolt Sásdra, Komlóra, Szentlőrincre és Pécsre. A felszámolt uránbányában dolgozók többségét nyugdíjazták, ezzel is csökkentve az aktív keresők arányát.

FESZÜLT SÉGEK

Tájhasználati konfliktusok

A tájhasználatból eredő konfliktusok a táj történeti alakulásának ismeretében válnak érthetővé.

Felértékelődött az ökológiai folyosók és az ökológiai regenerációra alkalmas területek szerepe. Ilyen folyosó húzódik a patakok völgyében, ahol számos vizes élőhely található. Ezeken a területeken az intenzív mezőgazdasági tevékenység veszélyeztetheti a természeti környezetet.

Ma még nem látható, hogy a zártkerteket hogyan érintik az utóbbi évek társadalmi, gazdasági változásai, de általános tapasztalat, hogy folyamatosan kiürülnek, elhagyottá válnak, ha nincs, vagy nem lehet rekreációs funkciójuk.

A települést érinti az Európai Unió Natura 2000 hálózata, amelynek jogi alapját Élőhely-, és Madárvédelmi Irányelvek képezik. Az előírások értelmében a populációk és élőhelyeik védelmét biztosítani kell, a területhasználatokat extenzív irányba kell változtatni, amelyhez a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának engedélye szükséges.

HETVEHELY

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

ADOTTSÁGOK

Hetvehely a Mecsek északnyugati lábánál, Péctől 25-30 kilométerre a Szentlőrinc Sásd közötti átjáró térségében található. A község környezetében négy kistáj - Baranyai Hegyhát, Mecsek, Dél-, illetve Észak-Zselic - találkozik és alkot különleges szépségű természeti környezetet.

A Budapest-Pécs vasútvonal mellett országos főúttól 10-15 km-re fekszik. A terep a meredek lejtők nagy száma miatt rendkívül változatos. A hűvös klímájára a kevés csapadék jellemző, az erdősültség aránya magas. Hetvehely termőterületei közepes, illetve annál valamivel gyengébb termőképességűek. A domborzati adottságok a szántóföldi gazdálkodásnak nem kedveznek. A Zselic Tájvédelmi Körzet tervezett bővítése érinti a települést. A település nagy része az országos ökológiai hálózat része. A Fehérkúti oldal nevű területen védett növények találhatók. Hetvehely területét érinti az Európai Unió Natura 2000 hálózata. A természetvédelmi oltalomban részesülő területeken az erdők elsődleges rendeltetése védelmi kell legyen.

Hetvehely területén megkutatott mészkő és anhidrit terület, bezárt építési agyag bányája, valamint a Mecsekérc Környezetvédelmi Rt. bányatelke található. közigazgatási területén kőolaj termékvezeték halad át. A község területe geológiai és morfológiai adottságai miatt erózió érzékeny és felszínmozgásra hajlamos.

A településen nincs kiépített szennyvízközmű és vezetékes gáz hálózat. A vezetékes ivóvíz, áramellátás megoldott. A csapadékvíz elvezetésére az árokrendszer megfelelő. A mobil telefon vételi lehetőségek rosszak. Kán település néhány felújított üdülőlházának vízellátását fűrt kutakról oldották meg a tulajdonosok.

Hetvehely nitrátérzékeny területen található. A felszín alatti vizek és a földtani közegek védeltsége szempontjából a szennyeződéserzékenység alapján Hetvehely „A” fokozottan érzékeny területen helyezkedik el. A hetvehelyi vízbázis sérülékenynek minősül, ezért a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság lehatárolta a vízbázis védőterületét. A zaj és levegőminőségi helyzete kedvezőnek tekinthető.

A vizsgálat időpontjában lehetőségként felmerült nagyberuházás hatásai – cementmű telepítése a Bükkösi kőbánya üzemi területére – érinthetik a település környezetvédelmi helyzetét.

A község épített környezete többnyire még a hagyományos formavilágot tükrözi. A településeken jó állapotban maradtak fenn a nyerstégla-felületű gazdasági épületek.

A település térségében gyorsforgalmi út nem található. Tőle délre halad a 6. sz., északkeletre a 66. sz. főút, fejlesztésük a közeljövőben nem várható. Kán közúti megközelítése, jelenleg csak Gorica felől javított földúton érhető el. A település térségében halad a Dombóvár – Pécs vasúti fővonal, Baranya megye fővárosba irányu-